

M-124/2011. Álit 24. apríl 2012.

Álit kærunefndar lausafjár- og þjónustukaupa

Hinn 24. apríl 2012 gaf kærunefnd lausafjár- og þjónustukaupa svohljóðandi álit í málinu M-124/2011.

I

Álitaefni og kröfugerð

Hinn 15. desember 2011 báðu X, hér eftir nefnd álitsbeiðendur, um álit kærunefndar lausafjár- og þjónustukaupa vegna kaupa á notaðri bifreið af Y, hér eftir nefndur seljandi. Álitsbeiðandi segir bifreiðina hafa verið gallaða og krefst þess að seljandi bifreiðarinnar taki þátt í þeim kostnaði sem hefur fallið á álitsbeiðanda. Til vara er þess krafist að seljandi taki á sig helming af kostnaði vegna viðgerðar á sjálfskiptingu.

II

Málsmeðferð kærunefndarinnar

Með bréfi, dags. hinn 21. nóvember 2011 var seljanda gefinn kostur á andsvörum við álitsbeiðninni og var tveggja vikna frestur veittur til að skila þeim. Andsvör bárust ekki frá seljanda.

III

Málavextir og rökstuðningur álitsbeiðanda

Álitsbeiðendur keyptu bifreið af tegundinni Toyota Land Cruiser VX90, árgerð 1997 ekna 285.000 km, af seljanda hinn 19. júlí 2011 fyrir kr. 900.000. Álitsbeiðendur settu upp í greiðsluna Toyota Avensis ekna 147.000, árgerð 2002 ár kr. 800.000. Var hin keypta bifreið auglýst sem „bill í góðu lagi.“ Bremsur voru sagðar nýjar að aftan og framan.

Þegar álitsbeiðendur fóru að nota bifreiðina kom í ljós að olúgeymir hennar var ónýtur vegna leka. Álitsbeiðendur töldu sig ekki hafa getað séð þennan galla við skoðun en seljandi hafi átt að vita af honum. Keyptur var notaður tankur á kr. 40.000 og settur í. Stuttu seinna losnaði annað framhjólíð undan bílnum og kom þá í ljós að vitlausar felgurær voru á bílnum. Ekki hafi verið mögulegt að koma auga á það við skoðun. Kostnaður álitsbeiðanda vegna þessa voru kr. 7.000. Álitsbeiðendur sögðust ekki hafa tilynnt seljanda um þessar bilanir þar sem þau hafi gert sér grein fyrir að bifreiðin væri gömul og þau gætu gert ráðfyrir einhverjum bilunum.

Í ferðalagi álitsbeiðanda í Kerlingarfjöllum slitnaði undan bifreiðinni hluti af festingabúnaði á afturhásingu vegna tæringar. Töldu álitsbeiðendur sig hafa getað séð það við skoðun. Kostnaður við nýja hásingu var kr. 45.000. Við nánari skoðun kom í ljós að bifreiðin var ekki í samræmi við lýsingu. Ekki höfðu verið settar nýjar bremsur undir hana heldur einungis nýir bremsuklossar og voru bremsudiskar slitnir. Að mati álitsbeiðanda hefði ekkert bifreiðaverkstæði látið svo mikið slitna bremsudiska fara frá sér. Bifreiðin hafði þó fengið skoðun 2012 án sérstakra athugasemda við bremsubúnað. Kostnaður vegna nýrra bremsudiska var kr. 17.000.

Nú síðast bilaði sjálfskipting bifreiðarinnar og samkvæmt gögnum málsins kostaði ný sjálfskipting kr. 433.699. Álitsbeiðendur sögðu að umboðið hefði talið að greinilegt að átt hefði verið við skiptingu bifreiðarinnar. Hún tekin sundur og sett vitlaust saman. Keypt hefði verið túrbína í sjálfskiptingu af Jeppasmíðjunni í júní 2010. Að sögn álitsbeiðanda hafi gleymst að setja splitthring þegar sjálfskiptingin var sett saman aftur og hún hafi losnað í sundur innan frá og var þar með ónýtt.

Álitsbeiðendur settu sig í samband við seljanda og fóru fram á að hann tæki þátt í kostnaði vegna bilana. Seljandi neitaði alfarið að gera það. Álitsbeiðendur höfðu samband við ráðgjafa hjá félagi íslenskra bifreiðaeigenda, (FÍB) sem reyndi árangurslaust að koma á sáttafundi. Álitsbeiðendur telja að seljanda hefði átt að vera fullkunnugt um flest þau atriði sem hafa verið talin upp hér en hann hafi ekki sinnt upplýsingaskyldu sinni. Samkvæmt álitsbeiðendum er seljandi sölumaður á bílasölu Z, þar sem bifreiðin var til sölu.

IV

Niðurstaða kærunefndarinnar

Kærunefnd lausafjár- og þjónustukaupa telur að ágreiningur álitsbeiðanda og seljanda falli undir valdsvið nefndarinnar, sbr. III. kafla laga nr. 87/2006 um breytingu á lögum um lausafjárkaup, lögum um þjónustukaup og lögum um neytendakaup og 1. mgr. 7. gr. reglugerðar nr. 766/2006 um kærunefnd lausafjár- og þjónustukaupa. Þar sem umboðsmaður seljanda hefur atvinnu af sölu bifreiða verður málið fellt undir lög um neytendakaup nr. 48/2003, sbr. 2. mgr. 1. gr. þeirra laga.

Við afgreiðslu þessa máls hefur kærunefndin leitað álits sérfróðs aðila, sbr. heimild í 2. mgr. 4. gr. reglugerðar nr. 766/2006.

Í kaupsamningi og afsali fyrir bifreið álitsbeiðanda stendur m.a.: „Ökutækið selst í núverandi ástandi sem kaupandi hefur kynnt sér og sætt sig við, en seljandi kann að vera ábyrgur gagnvart kaupanda vegna galla samkvæmt almennum reglum.“ Þegar um er að ræða kaup af því tagi sem hér um ræðir falla þau undir 17. gr. neytendakaupalaga sem nær til sölu notaðra hluta á almennum markaði eða á uppboði. Í 1. mgr. þeirrar lagagreinar segir að þótt söluhlutur sé seldur „í því ástandi sem hann er“ eða með öðrum áþekktum fyrirvara telst hann gallaður þegar:

- a. *Ástand söluhlutar er verra en neytandi hafði ástæðu til að ætla miðað við kaupverð og atvik að öðru leyti*
- b. *Fyrir liggja atvik sem lýst er í b- eða c- lið 1. mgr. 16. gr.*

Í 1. mgr. 16. gr. sem vísað er til í 17. gr. segir m.a. að söluhlutur teljist vera gallaður ef ákveðin atvik eða aðstæður eru fyrir hendi. Liðir b og c eru svo hljóðandi:

- b. *seljandi hefur við kaupin vanrækt að gefa upplýsingar um atriði varðandi hlutinn eða not hans sem seljandi hlaut að þekkja til og neytandi mátti ætla að hann fengi upplýsingar um, enda megi ætla að vanrækslan hafi haft áhrif á kaupin;*
- c. *hann svarar ekki til þeirra upplýsinga sem seljandi hefur við markaðssetningu eða á annan hátt gefið um hlutinn, eiginleika hans eða notkun nema seljandi sýni fram á að réttar upplýsingar hafi verið gefnar neytanda við kaupin eða að upplýsingarnar hafi ekki haft áhrif á kaupin.*

Álitsbeiðendur halda því fram að seljandi hafi mátt vera ljóst að olúgeymir læki og hefði vanrækt að upplýsa þau um það. Álitsbeiðendur segjast ekki hafa verið upplýst um að gert hafi verið við sjálfskiptingu líkt og kemur fram í mati verkstæðis A. Álitsbeiðendur halda því fram að seljandi hafi sagt að nýjar bremsur væru á bifreiðinni sem reyndist ekki vera. Einungis hafði verið skipt um bremsuklossa en ekki bremsudiska. Staðhæfingum þessum hefur ekki verið mótmælt af seljanda. Þar sem seljandi vanrækti að gefa upplýsingar um atriði sem áhrif hefðu haft á kaupin og upplýsingar um bremsubúnað stóðust ekki verður fallist á að bifreiðin hafi verið gölluð í skilningi b-lið 17. gr. neytendakaupalaga. Þá er ljóst að sjálfskipting bifreiðarinnar var í verra ástandi en álitsbeiðandi mátti ætla og verður að telja það galla á bifreiðinni. Aftur á móti hefur álitsbeiðandi ekki sýnt fram á kostnað sinn vegna kaupa á varahlutum nema hvað varðar kaup á felguróm og sjálfskiptingu. Nemur sá kostnaður samtals kr. 437.981.

Um tímamark við mat á því hvort söluhlutur telst gallaður gildir 18. gr. neytendakaupalaga. Í 2. mgr. 18. gr. segir að ef annað sannast ekki skal galli, sem upp kemur innan sex mánaða frá því tímamarki þegar áhættan fluttist yfir til neytanda, talinn hafa verið til staðar á því tímamarki þegar áhættan af söluhlut fluttist yfir til neytanda. Þetta ákvæði hefur þá þýðingu að ef neytandi sannar galla innan sex mánaða, þarf seljandi almennt að sýna fram á að gallinn hafi ekki verið fyrir hendi við áhættuflutninginn. Verður litið til þess að bifreiðin var keypt 19. júlí 2011 og kvörtun berst kærunefnd tæplega fimm mánuðum síðar þann 15. desember 2011. Galli í sjálfskiptingu kom því fram innan sex mánaða frá því að kaup áttu sér stað. Þar sem gallar koma fram innan 6 mánaða frá kaupum hefur seljandi sönnunarbyrði fyrir því að þeir hafi ekki verið til staðar við afhendingu.

Í því máli sem hér um ræðir var söluhluturinn kominn nokkuð til ára sinn, þ.e. bifreiðin var rúmlega 14 ára gömul og hafði verið ekið um 285.000 km. þegar kaupin fóru fram. Bifreiðin var því kominn á þann aldur að álitsbeiðandi mátti búast við því að hún kynni að þarfnast einhverra viðgerða fyrr eða síðar. Það er álit kærunefndarinnar að bifreiðin hafi verið haldin leyndum galla að því er sjálfskiptinguna varðar en þessi galli kom ekki fram við ástandsskoðun bifreiðarinnar og mátti heldur ekki gera ráð fyrir því að álitsbeiðandi kæmist sjálfur að því að bifreiðin væri haldin þessum galla, sbr. 3. mgr. 16. gr. laga nr. 48/2003. Ástand bifreiðarinnar því verra sem álitsbeiðandi hafði ástæðu til að ætla, sbr. ákvæði a-liðar 1. mgr. 17. gr. laga nr. 48/2003 sem rakið er hér að framan.

Þegar um galla á söluhlut er að ræða getur kaupandi gripið til ákveðinna úrræða, sbr. ákvæði 1. mgr. 26. gr. laga nr. 48/2003 en þar segir m.a. að seljandi geti krafist skaðabóta samkvæmt ákvæðum 33. gr. laganna. Í 52. gr. segir að skaðabætur vegna vanefnda af hálfu annars samningsaðila skulu svara til þess tjóns, þ.m.t. vegna útgjalda, verðmunar og tapaðs hagnaðar, sem gagnaðili bíður vegna vanefndanna.

Krafa álitsbeiðanda er sú að seljandi taki þátt í kostnaði við viðgerð sjálfskiptingarinnar og er eðlilegt að líta á þá kröfu sem skaðabótakröfu. Það er álit kærunefndarinnar samkvæmt, því sem að framan segir, að vegna þess galla sem á bifreiðinni var beri seljanda að greiða álitsbeiðanda skaðabætur. Við ákvörðun bótafjárhæðar verður að taka tillit til þess að bifreiðin var 14 ára gömul þegar kaupin fóru fram og hafði verið ekið 285.000 km. svo og þess sem að framan segir um kostnað við nýja sjálfskiptingu. Bótageiðsluna verður þannig að meta að álitum og er niðurstaða kærunefndarinnar sú að hún sé hæfilega ákveðin kr. 200.000,-.

VI

Álitsorð

Seljandi, Y, greiði álitsbeiðendum X kr. 200.000,-.

Áslaug Árnadóttir

Lárus M.K. Ólafsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir